

# TELEGRAFUL ROMÂN.

ăpare Marție, Joia și Sâmbăta

## ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45  
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori  
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.  
pentru fie-care publicare.

## Prenumerățiune nouă

la

### „Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octobrie-Novembre-December al an. 1893, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se potă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Sept. 1893, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foiei.

### Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Sibiu, 1 Octobrie, 1893.

În legătură cu cele scrise în articolul nostru publicat în nr. 105, referitoare la noua lege pentru salarisarea învățătorilor, trecem la alte dispozițiuni ale legii pentru noi de tot oneroase. În trecut atingem §. 3, în care se normeză, că salariul se solvesc în bani, sau în naturalii, §. 4 care prescrie, că salariile în bani se solvesc în rate lunare, sau din pătrariu în pătrariu de an, dar totdeauna anticipative; atingem §. 5 în care se spune, că dacă salariul constă și din naturalii, atunci acelea trebuiesc adunate de către susținătorii școlii fără întervenirea învățătorului și predate lui după modalitatea statorită mai înainte, dară așa, ca ultima rată să-i fie dată până la finea lui Novembre în fiecare an. Tote aceste dispozițiuni așa au fost stipulate și în proiectul original, cu unica observare, că acolo termenul pentru ultima rată din victuale era pus cu 30 Octobrie și în lege e pus cu 30 Novembre.

Alinea din urmă a §. 5, se deosebesce esențial de dispozițiunile pro-

iectului original. După proiect dacă susținătorii de școle nu ar fi solvit salariul în modul statorit, urmau din partea statului două admonițiuni, și dacă și acestea rămăneau fără rezultat, atunci susținătorii școlii își perdeau dreptul de a solvi salariul în naturalii, și trebuiau să solvescă întreg salariul în bani. Legea în punctul acesta e mai puțin liberală. După dispozițiunile din lege, dacă s'ar întâmpla ca susținătorii de școlă se nu solvescă naturalii în modul prescriș, atunci urmază fără de nici o cerțare sistarea dreptului de a solvi cu victuale. Tot asemenea se întâmplă și atunci, când naturaliele prestate nu ar corespunde calității mijlocii a productelor.

Ne putem închipui câte greutăți vor provoca aceste dispozițiuni în viața de toate zilele, și cu deosebire ne putem închipui felurimea lor sub administrațiunea actuală, fiind chemați a executa această lege notarii comunali, cari în puține locuri au în vedere binele și prosperarea școlii, pacea și concordia între biserică și organele statului.

Dacă o parte a salariului stă din venite după proprietate de pământ, atunci prețul venitului se compută după cei 10 ani din urmă, anume se compută numai venitul curat după detragerea speșelor avute cu cultivarea pământului și a contribuțiunilor de orice natură. Acestea dispozițiuni ale §. 6. din lege în tocmai au fost stipulate în §. 6. din proiectul ministerial.

Restanțele de salarii le statorește din oficiu administrațiunea și le încassază după o modalitate, pe care o va statori ministrul de culte pe calea ordinațiunei. În sensul §. 7 din lege susținătorii școlii trebuie să porțe protocol de evidență în punctul salarului învățătoresc, care protocol pobabil va servi de basă la controla, ce se va face cu privire la solvirea salarului, o inovațiune această, care pôte fi în interesul solvirei regulate a salarului.

Dispozițiunea această în vigore și prompt executată va înlesni foarte mult

lucrările organelor noastre bisericesci. Și decă ea era altcum stipulată în lege, decă la recercarea confesiunei organele statului ar încassa dotațiunea învățătorului odată cu celelalte dări comunale, atunci pozițiunea școlilor noastre ar fi enorm ușurată, și atunci nu ar fi fost trebuință de dispozițiuni speciale cu privire la încassarea restanțelor, căci în acel cas rar am mai da de restanții.

§ 8. a rămas intocmai și în lege ca și în proiect. Decă învățătorul la școlile confesionale îndeplinește și agențele cantonale, atunci emolumentele pur învățătoresci și pur cantonale laolaltă fac salariul învățătoresc.

În virtutea §-ului 9 autoritățile școlare în termen de 9 luni dela intrarea legii în vigore sunt obligați a asigura acest salariu minimal de 300 fl. pentru învățători, și în cazul când din puterile proprii nu pot asigura acest salariu nici după aruncul de 5% după darea directă, cea ce va trebui să se constate în mod oficios, atunci pot cere în decurs de alte trei luni dela stat ca el să suplinescă suma, care lipsește din salariul normal.

Decă autoritățile școlare în termenul amintit nu se vor declara nici în o direcțiune, nici în altă, și cu toate acestea susținătorii de șole vor voi să și susțină școlile confesionale, atunci se consideră ca asigurat salariul normal de 300 și în cas de nesolvire, la plângerea părții respective, sau în cazul unei arătări din oficiu, se va încassa pe cale administrativă.

La cazul când un asemenea salariu nu va fi încassabil, se va sista șola confesională cu ocolirea celor trei admonițiuni din 6 în 6 luni, provădute în § 15. art. de lege XXXVIII: dela anul 1868.

După § 9. din proiectul ministerial autoritățile școlare erau indatorate să se adreseze la guvern pentru întregirea sumei până la 300, după lege pot se o face, obligate însă nu sunt

## Foile magiare despre enunțațiunile ministr. Hieronymi.

Am amintit în nrul trecut al foiei noastre, că din incidentul vorbirii ministrului Hieronymi foile magiare toate s'au pronunțat, laudând direcțiunea, ce o accentuat ministrul și schițând, în cadrul enunțațiunilor ministeriale, un fel de program, ce ar fi de pus în pracsă.

Guvernamentalul „Pesti Hirlap” scrie în nrul seu de Sâmbătă (7 Oct. c.) un prim articol, cu titlul: „Politica ardelénă”, din care estragem următoarele:

„Determinarea ținutei politice înțelepte dar energice, ce este de-a se urma față de cestiunea română, este una dintre cele mai grele probleme a politiceii ungare. Nu e vorba de mai puțin, decât de 2.2 milioane de cetățeni ungari, o masă, care e greu accesibilă de intențiuni bune din cauza limbii sale unitare, autonomiei sale religioase și din cauza nivoului său cultural relativ foarte puțin înaintat. Din contra ea este espusă la ori ce agitație, fie aceea de origine internă sau esternă. Și dacă politica ungară și află într'adevăr direcția și instituțiile corecte, greu o pôte scote la cale în executare. Puterea de rezistență a mării masse conlocuitoare, vis inertiae, să opune celor mai bune intențiuni. Comitatele îmbătrânite și putrede încă îi stau în ajutor.

„Față de această stare nu e bine nici aceea, dacă politica ungară consideră cestiunea română de „neesistentă”, cum a făcut această în decurs de 20 de ani, și nu e bine nici dacă dă ascultare inimilor, cari bat mai cu înfocare, altcum brave și patriotice, cu deosebire inimilor ardelene, cari la cea dintâiu mișcare strigă după dispozițiuni estraordinare, stare de asediu, statar sau alte asemenea mijloce.

După ce ne spune istoria mult măcinată, că așa numitul daco-românism ardelén în forma lui de ași stă în legătură cu muscalii și astfel este dușmanul nu numai al naționalității magiare, ci și al tronului habsburgic, al Austriei și al întregii monarhii,

## FOIȚA.

### Documente pentru limbă și istorie.

#### Un manuscript în limba Macedo-română.

(Urmare).

După paciuitele se kântă Trăaptăa anteăa, și anume: De este Dominecă, seu Serbătore a verunui Sântu mare Kânturiăa 102-lăa după Tonlu 8 precum urmă.

Rinekuvëntă sufletlu meu pre Domnul. Binekuvëntat esti Domne. Binekuvëntă sufletlu meu pre Domnul, și tot naintrul meu, numele cel sântu al lui.

Binekuvëntă sufletlu meu pre Domnul, și nu uită tote respălătirile lui.

Pre karele koraceste tote nelegile tele, pre karele vindekă tote lângorile tele.

Pre karele skapă din strikăciune viaca tēja, pre karele te inkonună ku miselie, și ku indurări.

Pre karele imple ku bunetăci poftēja tēja; se innoivor ka a vulturilor tinerecele tele.

Domnul, karele face miselimie, și judekată totul asupricilor. Kunuskute fakú kăile sele Moissilui, fiilor Israillui voile sele.

Indurat și miselimos é Domnul, lungurabdătoriu, și multumiseliós.

Nu se va fuci pònè in seversit, neci in vietă nu se va nirăi. Nu după nelegile nostre fokú noè, neci după pekatele nostre resplăti noè.

Kă după înălțimăa cerlui dela pamëntu, intari Domnul miseliăa sēja spre kari se temu de el.

Prekăt suntu departe resariturile dela apusuri, departă dela noi nelegile nostre.

Prekum misele tutăl pre fii, miseli Domnul pre kari se temu de dënsul.

Kă el kunoskú kreatura nostră, se aduse aminte, kò terina suntemu.

Omlu ka earba, zilele lui, ka florăa kămpului ași va inflori.

Kă spirtul trekú intrënsul, și nu va fi, și nu va mai kunoste neci loklu seu.

Earò miseliăa Domnului din vietă, și pònè in vietă spre kari se temu de el.

Și dereptatēja lui spre fii fiilor, spre kari vēja ku așezămintul de lege a lui, și se aduku aminte de mândăciunile lui, ka sò fakè pre ele.

Domnul in cer pară skaonlu său, și imperaciăa lui pre noi stepănește.

Binekuvëntaci pre Domnul tocî angerii lui, cei potenciósî la virtute, kari faceci kuvëntul lui, a auzi bocēja kuvintelor lui.

Binekuvëntaci pre Domnul tote poterile lui, servii lui, kari faceci voēja lui.

Binekuvëntaci pre Domnul tote lukrurile lui, in tot loklu stepănirei lui. Binekuvëntă sufletlu meu pre Domnul.

Partēja derăapta ku mai naltă boce. Mărire Tatălui, și Fiului, și sântului Spirtu.

Partēja stingă.

Și akum, și totudeuna, și in vietele vietelor Amin.

Și earò partēja derăaptă.

Binekuvëntă sufletlu meu pre Domnul, și tot naintrul meu, numele cel sântu a lui. Binekuvëntat esti Domne.

Earò la Serbătorele zeesti, seu imperatesti se kântă in loklu Kânturiăi 102-lăa următorele Trepte și anume:

La înălcarăa onoratei Kruce, în 14 Vineri.

Versu. Zeule, Zeul meu, lăa aminte spre mine, pentruei me lasași?

Pentru rogăciunile Zeunasketorei, Mântuitorule! mântueste pre noi.

Versu. Departe de mântuirea măa, kuvintele pekatelor mele.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

revenind la vorbirea ministrului continuă:

„Ministrul de interne a promis, că firele agitației, ce vine din afară, le va tăia, față de agitatori va aplica asprimea legii, ér cu privire la inteligența română, va asigura condițiuni de traiu mai bun și în favorul poporului se va îngriji de binefacerea unei administrații mai bune.

„Nu scim tocmai bine, ce înțelege ministrul subț această din urmă? Dacă înțelege aceea, că „mai buna administrație“, de toți mulți așteptată și dorită și de frații români, o va face cu comitatele ardeleni, atunci regretăm ostentela sa zădarnică. Părerea noastră este, că cu privire la părțile ardeleni, luând în considerare, că administrația acolo este de tot rea și necapabilă, ceea ce s'a dovedit în mii de casuri — ar trebui introdusă mai curând administrația de stat..... Dacă guvernul astfel își închipuiesc „administrația mai bună“, aceea nu este neesecutabilă; mai cu samă dacă va trimite a governa în Ardeal elementele mai distinse și în privința culturală neesecutabile din corpul oficialilor magiari.

„O astfel de politică într'adevăr e potrivită pentru asigurarea liniștii publice și e potrivită și pentru dezvoltarea continuă a intereselor de stat ungare, dar adause cu un articol complementar. Anume cu aceea, că în părțile ardeleni îndată după introducerea administrației de stat se între și instrucțiunea de stat.

„Statul ungar aci trebuie să-și începă marea sa operă. Bismarck cu școlile de stat germane a cucerit definitiv Alsația-Lorena dela Franția. Școla a făcut acolo minuni, minuni pôte să facă și în Ardeal, unde în întunecimea timpită susținută de popii autonomi și dascăli valachi, știința și cultura europenă ar lumina mai întâi în limba ungară și din școla ungară. (!)

„Nu aceea avem de gând prin această, ca limba română să se stîrpească, sau că poporul român să fie în ore care formă apăsător; dar voim, că acest popor de rând demin într'adevăr de o sorte mai bună, să se scotă odată de sub influința nepatriotice păgubitoare și să ii se deschidă calea spre știință și fericire, dela care e eschis și reținut pe cale autonomă“.

În felul acesta scrie „Pesti Hirl.“ de-o parte dându-și aerul, că ne are la inimă și se îngrigesc de fericirea noastră, și nu vrea să fim apăsați, nici limba noastră persecutată, de altă parte însă pretinde a fi scosă limba română de preste tot locul și arătând, că, veți Dómne, școla magiară, este merită a ne scote din întunecimea închipuită. Ferice de noi, că avem cine să se îngrigescă de noi: civilisatorii orientului.....

## Revista politică.

Sórtea petițiilor pentru răspunsurile regelui la Boroș-sebiș s'a hotărît. Casa deputaților, conform propunerii referentului, a decis depunerea acestor petițiuni în arhivul dietei. Mare succes a secerat ministrul președinte Werkerle în vorbirea sa de încheiere în această cestiune, vorbire, care a durat două ore și a răsturnat argumentele opoziției și pentru care partidul liberal i-a făcut mari ovaiuni, atât în dietă cât și în clubul liberal. Ședința a decurs astfel: Szederkényi vorbi pentru proiectul lui Bartha, apoi luă cuvântul A. Beöthy, care spuse, că sub cuvântul șovinism trebuie să se înțeleagă cel mai tare scut al dinastiei, el polemiză și cu Tisza István, a cărui vorbire din congregațiunea comit. Bihar o respinge ca pe o apucătură electorală. Ministrul Werkerle respinse acușele lui Beöthy și comparațiunea, ce o făcu acesta între parlamentul engles și cel ungar, deorece în Anglita guvernul chiar și când are minoritate nu e totdeuna necesitat să demisioneze, pe când în Ungaria trebuie să se ducă. Dualismul s'a creat tocmai în favorul rasei magiare. Toți politicienii austriaci susțin forma dualistică de stat ca cel mai sigur scut al monarhiei. Ce privește cestiunea naționalităților, a șis ministrul, opoziția s'a grăbit a interpreta fals espunerile lui Hieronymi. Nu se tractează despre un institut de îngrigiri al tinerilor români, ci despre o echitabilă tractare a tuturor cetățenilor statului fără deosebire de limbă și de naștere. Tot așa și reforma administrativă nu se plănuiesc absolut în favorul naționalităților, ci ministrul de interne și-a spus vederile, că numai așa se va pute procura linișce, dacă se va îmbunătăți administrația și se vor respecta legile. Acușele, că a informat reu Coróna le respinge și face responsabilă pe opozițiune pentru astfel de enunțațiuni eronate. Ministrul n'a căutat nici când să depărteze Coróna de națiune, din contră a sfătuit-o ca în cauze mari și grave să asculte și pe alți bărbați. Opozițiunea presentă pe actualii șefnici ca și pe nesce revoluționari veritabili contra națiunii — și din ce cauză? pentru-că guvernul a spus adevărata stare și a advertisat pe deputațiuni la baza constituțională a statului. Ministrul cită apoi espunerile foilor referitoare la comentariile răspunsurilor dela Boroș-sebiș și le condamnă, apoi spuse pe față opozițiunii, că nu numai ea formeză națiunea.

Răspunsurile la interpelațiunile opoziției, referitoare la oprirea exportului de nutrețiu și la desvălirea mo-

numentului honveților s'au schițat din partea ministrilor Bethlen și Wekerle în conferența clubului liberal. Bethlen a accentuat, că nefăcându-se nutrețiu de ajuns în toate părțile țerei și fiind temă de o miserie mare, în conștelegere cu guvernul austriac, a luat aceea măsură, prin care s'a și ajuns scopul. Acuma temă numai este deocamdată, de aceea măsura de oprire se va și ridica, când însă s'ar ivi din nou temeri, va purcede ca și mai înainte. Wekerle spuse, că guvernul a luat parte la desvălirea monumentului honveților cu aceeași inimă ca și întrăgă națiunea magiară. Dacă însă el nu s'a prezentat oficial, cauza este, că opozițiunea s'a obicinuit a provoca scene scandalose la astfel de ocațiuni și guvernul n'a voit să fie martor astfel de scene, cari ușor se puteau provoca.

In prima ședință a parlamentului austriac a prezentat ministrul Steinbach proiectul de buget, care, precum am anunțat în numărul precedent, arată la venite un plus de 400,000 fl. Proiectul a fost primit cu aplause mai vârtos, că echilibrarea lui abia se putea prevedé, căci precum a accentuat și ministrul, prin urecarea bugetului armatei, reclamată de referințele din afară, s'a urcat și spesele în bugetul austriac. Venitele loteriei, care scad din și în și vor duce la desființarea totală a aceleia; înlocuirea actualiei loterii prin așa numita loterie după clase, ministrul nu o pôte recomanda. În cestiunea regulării valutei a șis ministrul, că ceea ce s'a întâmplat până acuma a trebuit să se întempe, valuta încă nu e regulată și regularea ei favorabilă și definitivă depinde dela împregiurările financiar-economice referitoare la valoarea banilor. Legătura între valoarea banilor nostri și între argint s'a rupt definitiv. Aci nu ne putem basa făr' pe aur.

Ministrul Taaffe a prezentat un proiect pentru întregirea respective modificarea alegerilor dietale și o adresă prin care se împărtașește, că pe baza legii din 5 Maiu 1869 a declarat starea excepțională preste Praga și împregiurime și s'au ridicat curțile cu jurați. Deputatul Pracak și conșoți a prezentat un proiect de urgență pentru ridicarea stărei excepționale preste Praga. La votare însă acest proiect a cădut.

Visita escadrei rusesci la Toulon preocupă încă mult presa europenă. „National Ztg“ din Berlin susține, că manifestarea entusiastă a marinarilor ruși nu este o manifestare pacifică și frățescă, ci celebrarea preparativelor pentru războiul viitor Francesii, dice foia berlinesă, nu pot lua încă revanșa

pentru Sedan; ei se mulțămesc cu o punere în scena războinică, care după el, va contribui a înainta ora resubnării. De altă parte „Standard“ din Londra, vorbind despre visita flotei rusesci la Toulon, amenință Franția cu represalii eventuale. Atárnă cu totul — dice foia englesă — dela decisiunile Franciei, ca visita escadrei englese în apele italiene să fie o vizită de curtenire, ca în toți anii, sau altceva mai semnificativ. Englitera urmăresce liniștită arangiamentele sale defensive, dar va face tot cu aceeași vioiciune față unui pericol real.

## Noutăți.

**Colera.** Colera asiatică a început să grazeze în mod epidemic și în Sibiu. Ministrul de interne a înșciințat, că pe baza esperimentelor bacteriologice, colera e constatată în mod oficial. Până acum s'au înțemplat 6 casuri. S'au luat de altfelu toate dispozițiunile și mijlocele necesare pentru a împedea lățirea ei. În Brașov încă pare a-și face culcuș. S'au constatat 11 bolnavi de colera, dintre cari 5 au murit.

**Cas de mörte.** Miercure, în 11 Octobrie n. a. c. a repausat în Sibiu August Pop, elevă a școlii de fete și reuniunii femeilor române ficea dlui Augustin Pop, advocat în Lăpușul unguresc, după un morbo scurt în etate de 10 ani. În mormântarea s'a făcut erii, în 13. Octobrie n. c. Fie-i țărina ușoră și odichna lină.

**Manevre.** Regele Carol a plecat la manevrele din Moldova. La Tecuci Maj. Sa va fi întâmpinat de ministrul de războiu Lahovari și înșoit de densusul va asista la acele manevre, cărora li se dă o importanță deosebită.

**O jalbă monstră.** În timpul petrecerii monarhului în Gün s'a prezentat — scrie „M. Állam“ — în cancelaria de cabinet o petițiune prevădută cu 12,000 de iscălituri, în care se cere respingerea proiectelor de lege bisericesci.

**Seminarele teologice în România.** „Timpul“ scrie: Afăm că programa seminariilor este gata și va fi peste câte-va zile publicată în „Monitorul Oficial“. Cultura ce se va da în seminarii va fi în totalitatea ei clasică, din științe nu se va preda de cât partea esclusivamente indispensabilă. Din limbile clasice o importanță deosebită se va da studiului limbii elene, atât de bogată, atât în ceea ce privește literatura profană cât și aceea eclesiastică. Din limbile moderne se vor studia cu deamănuntul limba francesă și germană. În cursul inferior se va studia cu deosebire geografia, ér în cursul superior istoria. O parte largă în adevăratul sens al cuvântului se va da studiului pedagogic.

Versu. Zeul meu, strigavoiu kátrá tine zioa, și nu vei auzi, și noptea, și nu spre nepricepere mie.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. Earò tu, intru Sânci lokuesti, lauda Israilui.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Mărire Tatălui. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Și akum. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

La nasterăa Domnului, și Mântuitorului nostru Isus Hristos, în 25-lea Nieos.

Versu. Me voiú márturi cie, Domne! ku totă inima mea, voiú spune tote minunile tele.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei, Mântuitorule! mântuește pre noi.

Versu. In svatlu derepcilor, și in adunare, mari sunt lukrurile Domnului.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. Márturire, și marekuvenincă este lucrul lui, și dereptatēa lui remâne în vieta vietei.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Mărire; Și akum. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

La botezlu Domnului nostru Isus Hristos, în 6-lea Gerariu.

Versu. Intru eșiră Israilui din Egiptu, a kasei Iakovlui din popor strain.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei, Mântuitorule! mântuește pre noi.

Versu. Se fakú Iudea sâncirăa lui Israil stăpânirăa lui.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. Mară vezú și fugi, Iordanlu se întorse inapoi.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. Ci este cie, Mare! kò fugisi? și tu, Iordane! kò te întorsesi inapoi?

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Mărire Tatălui. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Și akum. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

La straformarăa Domnului nostru Isus Hristos, în 6-lea Fruptuariu.

Versu. Strigaci Domnului tot pamentul; kântaci numelui lui, daci mărire laudei lui.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. Bocăa tunetlui teu în rotă; luminară fulgerile tele lumăa, se klati și se kutremnră pamentul.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. Intru márturire, și in mare ornămintu te imbrakasi. Karele te imbraci ku lumina, ka ku un vestimentu.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Mărire Tatălui. Pentru rogăciunile Zeunasketorei:

Și akum. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Preste tote zilele, aforă de Serbători.

Versu. Bine é a se márturi Domnului.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei, Mântuitorule! mântuește pre noi.

Versu. Bine é a se márturi Domnului, și a kânta numelui teu, Prăinalte!

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. A vesti demănăcă miseliăa tēa, și adeverlu teu in totă noptea.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Versu. Kà dreptu e Domnul Zeul nostru, și nu este nedereptate intru densusul.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Mărire Tatălui. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

Și akum. Pentru rogăciunile Zeunasketorei.

La Domineka Florilor.

Versu. Amai, kà va auzi Domnul bocăa rogăciunei meei.

Pentru rogăciunile Zeunasketorei, Mântuitorule! mântuește pre noi.

(Va urma.)

**Invățământul primar în România.** „Monitorial oficial” publică „Regulamentul pentru aplicarea legii a upra învățământului primar și normal primar”. Invățământul primar este obligator și gratuit pentru români. Părinții și tutorii copiilor de cetățeni români sunt datori a-și trimite copiii la școlă publică primară dela 7 la 14 ani împliniți Străinii, afară de aceia, cari locuiesc în Dobrogea, vor plăti de copil o tacsă de 15 lei în comunele rurale, și de 30 lei în comunele urbane, pe fie care an scolar. — Școlile primare se împart în școlări de cătune, școlile primare inferioare, școlile primare superioare și cursuri primare complementare și de repetiție. Materiile de învățământ în școlile primare sunt cetirea, scrierea, limba română, aritmetică și noțiuni elementare de geometrie, noțiuni de istoria țării și de geografia, de științe naturale și fizice, rugăciuni și istoria sacră, desemnoul, musica vocală, jocuri gimnastice, exerciții militare și pe cât e posibil, lucrul manual și de grădinărie.

**Un conte magiar arestat** Contele Sztáray Tibor este vrednicul vlăstar al unei familii aristocratice magiare. N'are încă numai 21 de ani, dar „faptele” lui ar face „onore” chiar și unui om mai bătrân. De dat cu toate plăcerile, câte i se ofer unui tiner într'un oraș mare, cum e Viena, a făcut datorii preste datorii, din cari familia lui l'a scos totdeuna. Acum însă a pățit-o. Sub diferite preteceste etc. e conte și moștenitor de mai multe milioane etc., a stors dela o văduvă, cu numele Schierer, o sumă de 12000 fl. pe care n'a avut de unde a o plăti la termen. Văduva s'a adresat către mama tinerului, dela care a primit respuns, că contele n'are nici o avere. Contele a fost arestat de poliția din Viena, pentru înșelăciune.

**Serbările franco-ruse.** În programa serbărilor alcătuită de consiliul municipal din Paris, e prevădută într'altel și preambularea prin Paris. Ea a fost astfel regulată:

Cortegiul se va compune din 22 trăsurii. În fie-care dintr'ênsa vor lua loc trei oficeri ruși și un membru consilier, care de preferință va fi cel mai vechiu consilier din fie-care cartier. În toate cartierile reprezentate printr'unul din consilierii cari fac parte din biroul consiliului municipal, acest din urmă va fi desemnat din oficiu de a face parte din cortegiul.

Președintele consiliului, ministrul de interne, și dâna Charles Dupuy vor oferi un dejun în ziua de 21 Octombrie, cu ocazia aflării la Paris a oficerilor escadrei ruse. Dejunul va fi urmat de o recepțiune, la care vor fi admiși membrii corpului diplomatic, senatorii, deputații, precum și alte persoane.

**Alegere.** Dl Ioan Simionăș, asesor la oficalul orfanal al comitatului Huniadoră, în adunarea generală ținută la 12 Oct. a fost ales cu aclamațiune președinte la același ofical.

**Evangelia dela 1688.** Ministerul cultelor și al instrucțiunii publice al României, a decis să se tipărească evangelia dela 1688. Această evanghelie va servi ca carte de cetit în seminariile și în școlile normale de învățători și de institutori.

**Pedepsit pentru folosirea limbei române.** În congregațiunea de toamnă a comitatului Torontal ce s'a ținut la 9 Octombrie în Becicherecul mare s'a întâmplat un caz de tot caracteristic. Diarul „Egyetértés” îl descrie astfel: „Un incident penibil a provocat popa valah, Trifon Militariu, care voia să vorbescă românește. Fișpanul Rónay l'a făcut atent la regulamentul, după care în congregațiune numai ungurește este iertat să vorbescă. Militariu cu toate aceste voia să continue românește, la ce fișpanul i-a detras cuvântul. Militariu a replicat în cuvinte aspre, ér congregațiunea l'a pedepsit cu o amendă de 25 fl. Fișpanul a fost demonstrativ aplaudat de congregațiune. Nu mai trebuie comentariu.

**Statistica bisericilor în România.** În totă țera sunt 6787 de biserici, dintre cari 218 susținute de stat, 5909 de comune și 660 de persoane private, prin donațiuni etc. Există

mai departe 130 de biserici rom.-catolice, 18 protestante, 16 armeno gregoriane, 28 rusesci (lipoveni); 305 de sinagoge și 260 de giiamii turcesci (în Dobrogea). Numărul total al preoților și diaconilor la bisericile române e de 6571, dintre cari 3871 au absolvat câte patru, 114 câte șapte clase seminariale, ér 11 au absolvat facultatea teologică. Preoți rom. catolici sunt 80, păstori protestanți 19, armeni 17, lipovani 19, rabini și cantori jidovesi 168 și mohamedani (hogii) 311.

### „Micul prietin al copiilor”.

„Gazeta Transilvaniei” în nrul său ultim de Duminecă publică asupra ABCdariiului „Micul prietin al copiilor” următoarea recenziune:

Încă un Abcedar, și-au dâs unii ômeni de școlă, vorbind după obiceiul vechiu! La ce atâtea abcedare, de ce se face atâtea concurență? Să nu se sparie însă învățătorii nostri, nici alți bărbați de școlă. Cărți bune și în deosebi cărți bune, menite pentru școlă populară, apară cât de multe. Și „Micul prietin al copiilor” este o carte bună, în înțelesul strict al cuvântului, după cum se va vedea din recenziunea, ce-mi permit a o face, după ce am cetit și recetit acest „Mic prietin” drăgălaș.

Adjustarea cărții e elegantă. Hârtia fină. Literile scrise și tipărite sunt legibile (cetețe) ér în privința mărimii în mijlocul, nici prea mari, nici prea mici. Ilustrațiunile, ce sunt executate lângă cuvintele normali, sunt bine succese. Preste tot exteriorul cărții e foarte plăcut, ér tipariul, în ce privește partea igienică, — deși nu sunt medic — totuși pot dâce, alaturându-l cu alte produse de același fel, că nu lasă nimic de criticat. Elevii nu vor avé să-și forțeze ochii cetind. Prețul cărții e mic.

Dar să vedem mai de aprópe conținutul cărții. În partea I. pag. 3—4 sunt elemente de desemn, linii, figuri și obiecte. Autorul a ținut cont de marea aplecare a începătorilor, de-a desemna. E știut, cât de mult le place pruncilor, în cea mai fragedă etate, să desemneze — mai întâiu cu cărți buni din vatră, apoi cu cretă, când capătă, și venind în școlă cu stilul pe tăbliță de ardesiă. Prin aceste deprinderi ușore de desemnă mâna capătă pe nesciute desteritate în scriere.

Partea II pagina 5—10 inclusiv: cuprinde elementele literilor scrise în mod forte detaiat și pe larg. Tractarea acestor elemente ne revocă în memorie opșorul pedagogului Wurst, „Schreibsemetode”, în care se tractează atât de pe larg elementele literilor. Bine deprinse aceste elemente când ajunge elevul la scrierea cuvintelor normali în partea III, nu va mai da de nici o greutate în afacerea literilor.

Partea III pag. 11—30 inclusive: ni se presintă cuvintele normali scrise și tipărite — cari constau numai din sunete originari. Aci iasă la ivelă metoda cărții, care e legografic, sau cum l'am numi mai corect: metoda micș, de a învăța și cetitul și scrișul de odată. Unii nescesc metoda acesta și intuitiv (și inductiv). Acest metod e cel mai usitat astăzi și în școlă germană, și e recunoscut de cel mai bun. Cuvintele normali sunt bine alese — din cercul de intuițiune al elevilor — escepționând numai cuvântul tun. O conversare cu începătorii despre tun, nu ar fi pôte destul de atrăgătoare și interesantă. Ne convine în acesta parte cu deosebire multe exemple date pentru scris, cât și pentru cetit, astfel elevul și acasă va avé la îndemână o mulțime de cuvinte, ca să le pôta decopia, ér de altă parte va avé cuvinte tipărite și pentru cetit. E faptă, că cetitul și scrișul îl înveți prin deprindere și prin urmare exemplele de deprindere trebuie să fie abundante. Autorul cu scrupulositate a ținut în vedere scopul, ce-l are un abcedariu. Singur cuvintele: *puc, tuz, tiz*, ni se par a fi de omis (la o nouă ediție.

(Va urma.)

(„Micul prietin al copiilor” — adecă carte pentru învățarea scrierei și cetirei — de Silvestru Moldovan. Sibiu editura autorului. Prețul unui exemplar 25 cr. „Tipografia arhidieceșană”.

## PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

### Țera noastră.

Descriere populară a Ardélului.

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Dela Sibiu spre mēdăși pe un drum de țara bun sosim la pasul Turnului-Roșu, care precum am amintit mai nainte, desparte munții Cibinului de cei ai Făgărașului și prin care ese Oltul din țara noastră în România. El se află în depărtare de 30 km. dela Sibiu. Drumul de țara trece prin mai multe sate și până ce întrăm în pas ochiul se delectează în frumoșele priveliști de munte, ce ni se înfășoșează spre mēdăși, unde se nalță puternicii munți dela granița țării. Astfel este satul Șelimber, lângă care în drēpta se află înmormențați oștenii, căduți în lupta dintre Mihai Vodă Vitezul și Andrei Batori (1599), apoi Veștemul, a cărui locuitori au fost granițeri. Al treilea sat este Tălmăciul, unde Cibinul se varsă în Olt. Lângă Tălmăciu pe un vērful de dēl se află ruinele cetății numite „Landskron” („Coróna țării”).

Cetatea acesta a fost zidită acum sunt cinci vécuri, și avea menirea de-a servi de apărare, dimpreună cu întăriturile din pasul Turnului-Roșu contra năvălirilor, ce se făceau prin acest pas în Ardél. Tradiția nespune, că în ea locuia odinioară un voevod, căruia nu-i era ertat a da față cu voevodul care își avea locuința în pasul Turnului-Roșu. Kővári, în descrierea ce o face despre cetățile ruinate ale Ardélului, serie astfel despre ea:

„Prin Tălmăciu trece drumul de țara ce duce dela Sibiu la Turnul-Roșu. Lângă sat, pe un pisc înalt se zărește din depărtare o ruină de cetate, una dintre cele mai frumoșe ruine ale Ardélului. Zidurile ei, în nalțime de 5—6 stângini, în care se pot observa pe alocurea spărțurile de tunuri și pôrta spașioasă cu părășii ei laterali ni-se înfășoșează într'o mărime uimitore și formeză cu Oltul, ce curge pe la piciorle ei, o iconă admirabilă. Cetatea acesta, ca o coronă, cuprinde întreg vârful dēlului. Zidul ei are formă ovală, cu o periferie de vre-o 600 urme. În curtea ei nu se află zidiri, printre tușșuri se vęd numai nisce săpături, făcute de ômeni, cari au căutat pe aici comori ascunse. Zidul de lângă pôrtă, la mēdănopte-resărit, este încă întreg; în fața lui se varsă Cibinul în Olt. Cetatea a zidit-o Sașii de aceea regele Ludovic I, le dă în anul 1370 un decret, prin care îi absolvă dela susținerea și serviciile, ce trebuiau să presteze cetății.”

De pe vērful dēlului, unde zace în ruine cetatea Landskron, avem jur împrejur o priveliște încântătoare. La pôlele dēlului spre mēdănopte se află satul Tălmăciu și Cibinul serpuiesce de vale, grăbind spre Olt, ér mai departe se estinde frumosul șes al Cibinului, cu Sibiuul și alte localități, ce se află aședate pe el; spre apus privirea ne pătrunde în valea romantică a Sadului, unde se află ascuns satul românesc Tălmăcel și mai departe asupra munților Cibinului; spre răsărit se nalță uriașii munți ai Făgărașului, cu piscurile lor în forme deosebite, cum este Surul cu cōma lată, Scara în forma unei piramide, Negoitul cu cōstele sale prețipite ș. a. ér spre mēdăși vedem pasul Turnului-Roșu cum se afundă între munți, ca o uriașă cărare și la gura lui aședat satul Boița.

Pasul Turnului Roșu este unul dintre cele mai frumoșe pasuri ale noastre, în care pe lângă paisagiurile pitoresci ale naturii, aflăm și urme interesante și reminescente istorice din trecut. Munții aici se apropie de olaltă, așa că în cele mai multe locuri numai pentru alvia Oltului se află loc și pentru drum, care încă este adese tăiat în stâncă. Astfel curge Oltul printre stânci puternice și acoperite cu păduri, formând multe și mari cotituri și oferindu-ne preste tot locul cele

mai frumoșe tablouri de regiune muntōsă. Adese ne vine a crede, că valea se închide înaintea noastră, când étă, Oltul formeză o nouă cotitură și un nou tablou romantic se deschide ochiului uimit.

„În apropiere nemijlocită de noi, serie R. Bergner, se nalță munții acoperite cu pădure, înaintea noastră șerpuesce calea îngustă și imediat pe lângă ea își rostogoleșce cu turie puternicul riu valurile sale turburi, formând adese vērtejuri și aruncându-și apa cu putere neînfrănată preste fărâmurile de stâncă, ce-i stau în cale. Pe șermul de dincolo se nalță érăși munți și mărăgines pasul. Jur împrejur e liniște, nici o mișcare nu e pe drum, nici o vietate, nici un vas plutitor pe riu.”

Ruine de turnuri, cetăți și rămășițe de ziduri vechi împodobesc în multe locuri pasul. Astfel este „Turnul Roșu” lângă Boița, un turn nalt, în patru unghiuri și vâpsit roșu, dela care și are pasul numirea. Tradiția, remasă de pe timpul năvălirii turcilor în țara noastră, spune, că el a fost vâpsit roșu mai întâi cu sânge turcesc. În jurul lui s'au aflat odinioară și alte întărituri. Ceva mai în jos este un alt turn rotund în ruine și restul unui zid. La vērșarea riulețului de munte Lotriora se află vama pasului, ér mai în jos pe teritoriul României, la gura riulețului Lotru, se vęd pe un dēl ruinele cetății Lotru.

Ruinele aceste, deși tăcute, se par a ne spune, că odinioară pe aici s'au întâmplat lupte crâncene, când apa Oltului curgea uneori colorată cu sânge omenesc. Prin pasul acesta s'au făcut adese năvăliri în Ardél din șesul Dunării. Așa se crede, că o parte din oștile lui Traian pe aici au străbătut în inima Daciei, ér turcii au năvălit în Ardél pe aici în mai multe rânduri. Romanii după ocuparea Daciei au construit prin pas o cale; în secolii treceți numai călare s'au pedestru se putea trece prin el, până ce s'a făcut sub împăratul Carol VI drumul bun de ași, în parte pe ruinele drumului roman.

(Va urma.)

### Din public. \*)

#### Mulțămită publică.

La „Balul” arangiat în favorul despartământului al X al Asociațiunei transilvane din Brad în 29 August a. c. în carea și-a ținut și despartământul adunarea sa generală — au intrat cu totul suma de 111 fl. 40 cr. v. a. din carea sumă subtrăgându-se speșele de 42 fl. 40 cr. v. a. rămâne un venit curat de 69 fl. v. a.

Cu suprasolviri au contribuit: Vasile Damian protopresb. 1 fl. Ábrám István comerciante 50 cr. Pataky Victor 20 cr. Söpkéz Gyula 20 cr. Nicolau Bedea 50 cr. N. Serban proprietariu 1 fl. H. Bock comerciante 1 fl. Alecsandru Stoicovici comerciant 1 fl. Teodor Pop adv. 1 fl. Maurițiu Berkoviciu 1 fl. N. Saloman 1 fl. și Ioan Rusu medic (după bal.) 2 fl. v. a. Stefan Albu prof. 1 fl. Ioan Cutean proprietariu 1 fl. —

Primescă atât On. D. cari au contribuit cu suprasolviri cât și întreg publicul participătoriu, cea mai profundă mulțămită. În numele comitetului arangiator.

Brad, 28 Septembrie, 1893.

Georgiu Părău,  
cassariu.

\*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

### Bursa de Viena și Pesta.

Din 11 Octobrē n. 1893.

|                               | Viena | B.-Pesta |
|-------------------------------|-------|----------|
| Galbeni împărătesci . . . . . | 5.90  | 6.—      |
| Napoleon-d'ori . . . . .      | 10.50 | 10.03    |
| Bonuri rurale ung. . . . .    | 95.85 | 96.25    |

Nr. 434/893

[201] 3-3

**CONCURS**

Pentru ocuparea postului de paroch de cl. III-a Bedeleu, protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“

Cu postul acesta este împreunat un venit anual, calculat în bani de 415 fl. constând:

- a) Din porțiunea canonică.
- b) din birul (simbria) preoțesc și
- c) din tacele stolar regulate în sinodul parochial din 15 August 1893

Reflectanții la acest post an a și asterne cererile concursuali în termenul indicat și instruite cu documentele re-cerute de statutul organic și regula-mentul pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiteral al Lupșei în Ofenbaia (Ofenbánya) via Torda.

În conțelegere cu comitetul pa-rochial concernent.

Ofenbaia, 6 Septembrie, 1893,

**Ioan Danciu,**  
protopresbiter.

Nr. 420/893

[197] 3-3

**CONCURS.**

Pentru ocuparea posturilor de în-vățători la scôile confesionale din mai jos însemnatele comune din protopres-biteratul Lupșei se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publi-care în diarul „Telegraful Roman.“

1. Căcova Jeri, cu salariu în bani 300 fl.
2. Mogoș-Miclești cu sa-lariu în bani 300 fl.
3. Sălcivadejos, cu salariu în bani 300 fl.
4. Sălcivadesus, cu salariu în bani 300 fl.
5. Șasa, cu salariu în bani 300 fl.
6. Valea-Lupșei, cu salariu în bani 300 fl.
7. Mogoș-Valeabârnei, cu salariu în bani 300 fl.
8. Buru-Ocoliușul mic, ca învățătoriu ambulant cu salariu de 250 fl.
9. Lunca-Vidolm, ca învăță-toriu ambulant cu salariu de 300 fl.

Pe lângă acestea fiecare învăță-va căpăta: cuartir, lemne și o gră-dină.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să-și așternă cererile conform legilor în termenul prescri-s la subsemnatul.

Ofenbaia în 22 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Lupșei.

**Ioan Danciu,**  
protopresbiter.

Nr 512/prot.

[204] 1-3

**CONCURS.**

Pentru ocuparea postului de ca-pelan lângă neputinciosul paroch Ni colae Feheticu din Bachnea și filia Bernade, pe basa hotărârii consistori-ale de dđto 28 Iuliu a. c. Nr. 4257/B se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Te-legraful Român“, pe lângă jumătate din venitele preoțesci, cari pentru ca-pelan dau un venit sigur de 200 fl. v. a la an.

Doritorii de a competa, au a și așterne suplicile instruite conform le-gei subsemnatului.

Mediaș, 1 Septembrie, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mediașului.

**Ioan Chendi,**  
administr. protopresb.

Nr. 796/1893

[203] 1-1

**Publicațiune oficială.**

Venerabilul consistoriu archidiece-san prin sentința din 10 Septembrie Nr. 4433/B. a aprobat sentința foru-lui matrimonial de I instanță al Al-bei-Iulia adusă în procesul divorțial edictal intentat de Sămfra Nicola din Meteș contra pribegitului ei soțiu Teo-dor Hărăguș tot din Meteș, ambii de religiunea noastră.

Acésta se aduce le cunoscința pu-blică în sensul § 124 al regulamentu-lui de procedură matrimonială, cu re-servă, că sentința după expirarea ter-minului de 45 zile de la acésta publi-care, intră în putere de lege.

Alba-Iulia, 29 Septembrie, 1893.

Forul matrimonial gr. ort. de instanța I al Albei-Iulia.

**Nicolau Ivan,**  
adm. protopresbiteral.

17955/1893

VI. număr.

Szebenvármegeye alispánja.

**Pályázati-hirdetmény.**

Szebenvármegeye törvényhatósá-gának szelistyei járásában a szelistyei járási orvosi állomás Orlát község szé-k helylyel lemondás következtében meg-üresedvén, felhivom mindazokat, a kik ezen 350 frt. évi fizetés és 150 frt. útiátalánnyal javadalmazott és az 1886 évi XXI t. cz. 80 § a értelmében fő-ispáni kinevezés által betöltendő ál-

lást elnyerni ohajtják, hogy ez iránt az 1883 évi I. t. cz. 9. §. I. pontjában előirt képesítettséget igazoló ok-mányokkal, valamint a keresztelő vagy születési bizonyítvánnyal és az eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal fel-szerelt és kellőleg bélyegzett folya-modványukat folyó évi október hó 31 éig alólirotnál nyujtsák be.

Nagy Szeben, 1893 évi október hó 5 én.

Szebenvármegeye alispánja helyett

[201] 1-2

Tobias,  
főjegyző.

**Primul român fabricant de casse**  
în  
**Monarchia austro-ungară**  
**IOAN HODOȘ,**

și recomandă **cassele și casetele sale de fier** pentru păstrat  
de bani și hârtii de valoare  
sigure contra focului și spargerei,  
de diferite forme și mărimi și cu prețuri cât de moderate.  
Interesaților să trimită la cerere „Prețuri curente“  
ilustrate franco și gratis. [187] 4-6

Hermannstadt, Färbergasse Nr. 2. Sibiu, Strada văpșitorilor Nr. 2.

**Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1893.**

| Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș |                  |                  |           |                 |      |           |                  |                  |   |
|--------------------------------------|------------------|------------------|-----------|-----------------|------|-----------|------------------|------------------|---|
|                                      | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren mixt |                 |      | Tren mixt | Tren de persoane | Tren de persoane |   |
| —                                    | 2.24             | 11.34            | 7.10      | pl. Copșa-mică  | sos. | 9.34      | 12.05            | 6.20             | — |
| —                                    | 2.51             | 12.01            | 7.43      | Șeica mare      | ↑    | 9.05      | 11.40            | 5.59             | — |
| —                                    | 3.27             | 12.37            | 8.27      | Lónneș          | ↑    | 8.33      | 11.09            | 5.32             | — |
| —                                    | 3.53             | 1.03             | 8.59      | Ocna            | ↑    | 8.09      | 10.43            | 5.09             | — |
| —                                    | 4.16             | 1.26             | 9.23      | sos. Sibiu      | pl.  | 7.44      | 10.17            | 4.49             | — |
| —                                    | 4.36             | 1.40             | —         | pl. Sibiu       | sos. | 7.28      | 8.30             | —                | — |
| —                                    | 4.49             | 1.54             | —         | Șelimber        | ↑    | 7.16      | 8.17             | —                | — |
| —                                    | 5.04             | 2.10             | —         | Veștem          | ↑    | 7.01      | 8.00             | —                | — |
| —                                    | 5.26             | 2.39             | —         | Tălmăciu        | ↑    | 6.42      | 7.39             | —                | — |
| —                                    | 5.42             | 2.56             | —         | Șebeșul sup.    | ↑    | 6.21      | 7.11             | —                | — |
| —                                    | 6.16             | 3.31             | —         | Avrig           | ↑    | 6.02      | 6.51             | —                | — |
| —                                    | 6.37             | 3.55             | —         | Porumbacui inf. | ↑    | 5.28      | 6.15             | —                | — |
| —                                    | 7.03             | 4.23             | —         | Cărtișóra       | ↑    | 5.04      | 5.48             | —                | — |
| —                                    | 7.21             | 4.43             | —         | Arpasul inf.    | ↑    | 4.55      | 5.37             | —                | — |
| —                                    | 7.41             | 5.06             | —         | Viștea inf.     | ↑    | 4.27      | 5.07             | —                | — |
| —                                    | 7.51             | 5.17             | —         | Beșimbav        | ↑    | 4.17      | 4.54             | —                | — |
| —                                    | 8.11             | 5.39             | —         | Sămbă a inf.    | ↑    | 4.01      | 4.37             | —                | — |
| —                                    | 8.38             | 6.08             | —         | sos. Făgăraș    | pl.  | 3.31      | 4.05             | —                | — |

  

| Ghiriș — Turda |       |      |       |          |   |      |       |      |      |
|----------------|-------|------|-------|----------|---|------|-------|------|------|
| 7.33           | 11.—  | 4.—  | 10.17 | ↓ Ghiriș | ↑ | 5.10 | 10.30 | 3.30 | 9.12 |
| 8.08           | 11.20 | 4.20 | 10.37 | ↓ Turda  | ↑ | 4.50 | 10.10 | 3.10 | 8.52 |

  

| Careii-mare — Zelău |   |   |       |               |   |      |   |   |   |
|---------------------|---|---|-------|---------------|---|------|---|---|---|
| —                   | — | — | 5.42  | ↓ Careii-mare | ↑ | 7.05 | — | — | — |
| —                   | — | — | 10.30 | ↓ Zelău       | ↑ | 2.25 | — | — | — |

  

| Sighișoră — Odorheiu |   |      |       |             |   |       |      |   |   |
|----------------------|---|------|-------|-------------|---|-------|------|---|---|
| —                    | — | 4.20 | 11.08 | ↓ Sighișoră | ↑ | 10.32 | 5.32 | — | — |
| —                    | — | 7.07 | 1.50  | ↓ Odorheiu  | ↑ | 7.57  | 3.02 | — | — |

| Simeria (Piski) — Hunedóra |           |                |           |            |   |           |                |           |                |
|----------------------------|-----------|----------------|-----------|------------|---|-----------|----------------|-----------|----------------|
| Tren de povară             | Tren mixt | Tren de povară | Tren mixt |            |   | Tren mixt | Tren de povară | Tren mixt | Tren de povară |
| 6.15                       | 10.35     | 4.20           | 9.50      | ↓ Simeria  | ↑ | 5.30      | 10.25          | 3.10      | 8.49           |
| 6.38                       | 11.54     | 4.43           | 10.08     | ↓ Cerna    | ↑ | 5.14      | 10.05          | 2.54      | 8.29           |
| 7.13                       | 12.20     | 5.18           | 10.32     | ↓ Hunedóra | ↑ | 4.50      | 9.38           | 2.30      | 8.—            |

  

| Brașov — Chezdi-Oșorheiu |       |   |      |                    |   |      |       |   |      |
|--------------------------|-------|---|------|--------------------|---|------|-------|---|------|
| 5.46                     | 8.50  | — | 3.10 | ↓ Brașov           | ↑ | 8.18 | 1.49  | — | 6.56 |
| 6.19                     | 9.31  | — | 3.53 | ↓ Prejmër          | ↑ | 7.48 | 1.11  | — | 6.18 |
| 7.11                     | 10.32 | — | 5.03 | ↓ Sepși-S.-Georgiu | ↑ | 7.02 | 12.10 | — | 5.17 |
| 8.31                     | 12.08 | — | 6.40 | ↓ Covasna          | ↑ | 5.46 | 10.34 | — | 3.39 |
| 9.08                     | 12.54 | — | 7.26 | ↓ Kezdi-Oșorheiu   | ↑ | 5.—  | 9.38  | — | 2.33 |

  

| Murăș-Ludoș — Bistrița |       |   |      |                  |   |      |      |   |   |
|------------------------|-------|---|------|------------------|---|------|------|---|---|
| 4.—                    | 9.10  | — | 4.20 | ↓ Murăș-Ludoș    | ↑ | 6.46 | 7.21 | — | — |
| 6.48                   | 12.41 | — | —    | ↓ Țaga-Budatelic | ↑ | 4.14 | 4.50 | — | — |
| 9.59                   | 4.55  | — | —    | ↓ Bistrița       | ↑ | —    | 1.16 | — | — |

  

| Arad — Timișóra |      |       |      |            |   |      |      |       |   |
|-----------------|------|-------|------|------------|---|------|------|-------|---|
| —               | 6.25 | 11.30 | 5.58 | ↓ Arad     | ↑ | 9.44 | 3.45 | 10.55 | — |
| —               | 7.32 | 12.47 | 6.46 | ↓ Vinga    | ↑ | 9.02 | 2.41 | 9.46  | — |
| —               | 8.42 | 2.04  | 7.39 | ↓ Timișóra | ↑ | 8.—  | 1.11 | 8.15  | — |

  

| Simeria (Piski) — Petroșeni — Lupeni |      |       |      |             |   |      |       |      |      |
|--------------------------------------|------|-------|------|-------------|---|------|-------|------|------|
| —                                    | 6.—  | 11.28 | 4.10 | ↓ Simeria   | ↑ | 10.3 | 3.24  | 9.35 | —    |
| —                                    | 7.21 | 12.48 | 5.39 | ↓ Hațeg     | ↑ | 9.02 | 2.03  | 8.25 | —    |
| —                                    | 9.45 | 3.40  | 8.48 | ↓ Petroșeni | ↑ | 5.56 | 11.25 | 6.16 | —    |
| 5.15                                 | —    | 4.05  | —    | ↓ Lupeni    | ↑ | —    | 9.58  | —    | 8.38 |
| 6.20                                 | —    | 5.10  | —    | ↓ Vulean    | ↑ | —    | 9.07  | —    | 7.45 |
| 6.40                                 | —    | 5.30  | —    | ↓ Lupeni    | ↑ | —    | 8.35  | —    | 7.1  |

Nota: Ôrele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă ôrele de nôpte